

REMISSYTTRANDE

2026-02-26

Dnr: 0829/25

Er referens: Ju2025/02641

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remissyttrande över SOU 2025:114 - Skärpningar i lagen om särskild kontroll av vissa utlänningar och utlänningslagen

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss och lämnar följande yttrande.

När det gäller de föreslagna förändringar i lagen om särskild kontroll av vissa utlänningar har Brå inga synpunkter. Som utredningen påpekar omgärdas dessa ärenden av sträng sekretess, vilket innebär att det saknas tillförlitlig information om hur många ärenden det handlar om eller hur ofta olika kontroll- och tvångsåtgärder tillämpas. Brå saknar därmed ett underlag som skulle möjliggöra en bedömning av huruvida de föreslagna ändringarna behövs eller vad de kan förväntas få för effekt.

Brå avstyrker förslagen om att införa av en särskild ärendekategori, polisiära utlänningsärenden, i utlänningslagen. Brå menar att förslagen i denna del innebär en uppenbar risk för en godtycklig tillämpning. Utredningens beskrivning är otydlig vad gäller de omständigheter som skulle kunna ligga till grund för att Polisen gör gällande att en utlänning har samröre med en organisation eller grupp i vilken brottslighet i organiserad form utövas. Det kommer inte heller finnas någon utanför Polisen som ska ta ställning till om Polisens bedömning är rimlig.

Utredningen menar att syftet med den nya ärendekategorin inte är att skapa ett alternativ till förundersöknings- och åtalsplikten. Samtidigt menar utredningen att Polisen från fall till fall ska bedöma vilka åtgärder som är lämpligaste att vidta mot utlänningar som myndigheten bedömer deltar i eller har samröre med exempelvis kriminella nätverk. Brå menar att det framstår som oundvikligt att förslagen kommer skapa en intressekonflikt för Polisen i valet mellan förundersöknings- och åtalsplikten och möjligheten att initiera ett polisiärt utlänningsärende.

Ifall regeringen går vidare med förslagen om polisiära utlänningsärenden delar Brå utredningens bedömning om att en tvångsmedelsreglering motsvarande den som finns i lagen om särskild kontroll av vissa utlänningar inte bör föras in i utlänningslagen.

Detta yttrande avges av generaldirektör Jonas Trolle efter föredragning av enhetschef David Shannon. Utredare Carina Djärv har också deltagit i beredningen.